

ZAKON O PROVEDBI UREDBI EUROPSKE UNIJE IZ PODRUČJA PLATNOG PROMETA

Neslužbeni pročišćeni tekst

(Narodne novine, br. 50/2016. i 16/2020.)

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela, postupanje nadležnih tijela, izvansudski pritužbeni postupak i postupak mirenja te prekršajne odredbe za provedbu uredbi Europske unije iz područja platnog prometa iz članka 2. ovoga Zakona.

Pravo Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osiguravaju prepostavke za provedbu sljedećih uredbi Europske unije:

1. Uredbe (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (tekst značajan za EGP) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2019/518 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 u pogledu određenih naknada za prekogranična plaćanja u Uniji i naknada za preračunavanje valuta (tekst značajan za EGP) (u dalnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 924/2009)
2. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (tekst važan za EGP) (u dalnjem tekstu: Uredba (EU) br. 260/2012)
i
3. Uredbe (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica (tekst važan za EGP) (u dalnjem tekstu: Uredba (EU) 2015/751).

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenje definirano uredbom iz članka 2. ovoga Zakona na koju se pojedina odredba ovoga Zakona poziva.

(2) Pojmovi koji nisu definirani pojedinom uredbom iz članka 2. ovoga Zakona, a upotrebljavaju se u ovom Zakonu, imaju značenje definirano zakonom kojim se uređuje platni promet.

II. NADZOR

Nadležna tijela

Članak 4.

(1) Hrvatska narodna banka nadležno je tijelo za nadzor nad primjenom Uredbe (EZ) br. 924/2009, Uredbe (EU) br. 260/2012, Uredbe (EU) 2015/751 i odredaba članaka 5., 6. i 7. ovoga Zakona od strane kreditnih institucija, institucija za elektronički novac, malih institucija za elektronički novac, institucija za platni promet i malih institucija za platni promet osnovanih u Republici Hrvatskoj, podružnica koje su kreditne institucije i institucije za elektronički novac iz trećih država osnovale u Republici Hrvatskoj i upravitelja platnih sustava sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) Ako kreditne institucije, institucije za elektronički novac i institucije za platni promet iz druge države članice pružaju platne usluge na području Republike Hrvatske preko podružnice ili zastupnika postavljenog u Republici Hrvatskoj na temelju prava na poslovni nastan, nadležno tijelo za nadzor nad primjenom Uredbe (EZ) br. 924/2009, Uredbe (EU) br. 260/2012, Uredbe (EU) 2015/751 i odredaba članaka 5. i 6. ovoga Zakona od strane podružnice odnosno zastupnika jest Hrvatska narodna banka.

(3) Nadzor iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provodi se u skladu s odredbama zakona kojima je uređeno poslovanje kreditnih institucija, institucija za elektronički novac, institucija za platni promet i upravitelja platnih sustava.

(4) Financijski inspektorat Republike Hrvatske je nadležno tijelo za nadzor nad primjenom članka 9. Uredbe (EU) br. 260/2012, u skladu s ovlastima propisanim zakonom kojim se uređuje Financijski inspektorat Republike Hrvatske.

(5) Financijski inspektorat Republike Hrvatske je nadležno tijelo za nadzor nad primjenom Uredbe (EU) 2015/751 od strane pružatelja platnih usluga i svih drugih obveznika njezine primjene, u skladu s ovlastima propisanim zakonom kojim se uređuje Financijski inspektorat Republike Hrvatske.

(6) Tržišna inspekcija Državnog inspektorata provodi nadzor nad primjenom Uredbe (EZ) br. 924/2009 od strane obveznika njezine primjene koji nisu institucije iz stavka 1. ovoga članka, a koji u okviru svoje djelatnosti pružaju uslugu preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu.

(7) Hrvatska narodna banka, Financijski inspektorat Republike Hrvatske i Državni inspektorat, kao nadležna tijela određena ovim člankom, surađuju međusobno i s drugim nadležnim tijelima u Republici Hrvatskoj, kao i s tijelima drugih država članica nadležima za nadzor nad primjenom Uredbe (EZ) br. 924/2009, Uredbe (EU) br. 260/2012 i Uredbe (EU) 2015/751 te, po potrebi, s drugim odgovarajućim nadležnim tijelima u skladu sa zakonodavstvom Europske unije i nacionalnim zakonodavstvima država članica. Po potrebi, Hrvatska narodna banka surađuje i s Europskom središnjom bankom, Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo (EBA) u skladu s člankom 31. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od

24. studenoga 2010. o osnivanju europskoga nadzornog tijela (Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo) i izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ te o prestanku važenja Odluke Komisije br. 2009/78/EZ (SL EU L 331, 15.12.2010.) i središnjim bankama država članica.

(8) U sklopu suradnje iz stavka 7. ovoga članka, Hrvatska narodna banka i Finacijski inspektorat Republike Hrvatske, osim međusobno, razmjenjuju informacije i sa sljedećim tijelima:

1. tijelima drugih država članica nadležnim za nadzor nad primjenom Uredbe (EZ) br. 924/2009, Uredbe (EU) br. 260/2012 i Uredbe (EU) 2015/751
2. Europskom središnjom bankom i središnjim bankama država članica u njihovu svojstvu monetarnih i nadzornih vlasti, Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo te, prema potrebi, s drugim javnim tijelima odgovornima za nadzor nad platnim sustavima i
3. drugim tijelima nadležnim prema propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, prema drugim zakonima koji se primjenjuju na pružatelja platnih usluga i prema zakonodavstvu Europske unije.

(9) Dostavljanje informacija iz stavka 8. ovoga članka ne smatra se kršenjem obveze čuvanja povjerljivih podataka.

(10) Tijelo koje primi informacije iz stavka 8. ovoga članka dužno ih je čuvati kao povjerljive i može se njima koristiti samo u svrhu za koju su mu dostavljene, a dostupnima trećima može ih učiniti u skladu s posebnim propisima.

III. IZVANSUDSKI PRITUŽBENI POSTUPCI I ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Prigovor pružatelju platnih usluga

Članak 5.

(1) Ako korisnik platnih usluga smatra da se pružatelj platnih usluga ne pridržava Uredbe (EZ) br. 924/2009, Uredbe (EU) br. 260/2012 ili Uredbe (EU) 2015/751, može svom pružatelju platnih usluga uputiti prigovor.

(2) Pružatelj platnih usluga dužan je korisniku platnih usluga prije izvršenja pojedine platne transakcije na koju se primjenjuje Uredba (EZ) br. 924/2009, Uredba (EU) br. 260/2012 i/ili Uredba (EU) 2015/751 dati ili učiniti raspoloživima sljedeće informacije:

1. o pravu korisnika platnih usluga na podnošenje prigovora iz stavka 1. ovoga članka
2. o načinu podnošenja tog prigovora.

(3) Smarat će se da je obveza pružatelja platnih usluga iz stavka 2. ovoga članka ispunjena ako su informacije iz stavka 2. ovoga članka dane prije sklapanja okvirnog ugovora na temelju kojeg se izvršavaju platne transakcije na koje se primjenjuje Uredba (EZ) br. 924/2009, Uredba (EU) br. 260/2012 i/ili Uredba (EU) 2015/751 ili ako su te informacije navedene u takvom okvirnom ugovoru.

(4) Na prigovor iz stavka 1. ovoga članka pružatelj platnih usluga dužan je korisniku platnih usluga dostaviti odgovor najkasnije u roku od deset dana od dana zaprimanja prigovora, i to na papiru ili, ako je tako ugovoren između pružatelja platnih usluga i njegova korisnika, na drugom trajnom nosaču podataka

(5) Iznimno, ako pružatelj platnih usluga ne može dati odgovor u roku iz stavka 4. ovoga članka zbog razloga koji su izvan kontrole pružatelja platnih usluga, dužan je korisniku platnih usluga u tom roku dostaviti privremeni odgovor u kojem se navode razlozi kašnjenja odgovora na prigovor i rok do kojega će korisnik platnih usluga primiti konačan odgovor koji ne smije biti duži od 35 dana od dana zaprimanja prigovora.

(6) Pružatelj platnih usluga dužan je u konačnom odgovoru na prigovor uputiti korisnika platnih usluga na mogućnost podnošenja pritužbe nadležnom tijelu, a ako je korisnik platnih usluga potrošač, i na tijela nadležna za alternativno rješavanje potrošačkih sporova iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Ako kreditna institucija, institucija za elektronički novac ili institucija za platni promet iz druge države članice pruža platne usluge na području Republike Hrvatske preko podružnice ili zastupnika postavljenog u Republici Hrvatskoj na temelju prava na poslovni nastan, odredbe ovoga članka primjenjuju se na podružnicu ili zastupnika.

Pritužba nadležnom tijelu

Članak 6.

(1) Korisnik platnih usluga može Hrvatskoj narodnoj banci uputiti pritužbu protiv kreditne institucije, institucije za elektronički novac, male institucije za elektronički novac, institucije za platni promet ili male institucije za platni promet ako smatra da su postupili protivno Uredbi (EZ) br. 924/2009, Uredbi (EU) br. 260/2012, Uredbi (EU) 2015/751 ili članku 5. ovoga Zakona.

(2) Pritužbu iz stavka 1. ovoga članka Hrvatskoj narodnoj banci mogu uputiti i druge osobe s pravnim interesom.

(3) Ako Hrvatska narodna banka zapravi pritužbu protiv kreditne institucije, institucije za elektronički novac ili institucije za platni promet iz druge države članice koja pruža platne usluge u Republici Hrvatskoj neposredno ili preko zastupnika koristeći se slobodom pružanja usluga, takvu će pritužbu proslijediti nadležnom tijelu matične države članice.

(4) Nakon zaprimanja pritužbe, Hrvatska narodna banka pozvat će pružatelja platnih usluga na kojeg se pritužba odnosi da u roku koji ne može biti dulji od deset dana od dana primitka poziva, dostavi svoje očitovanje i dokaze na koje se poziva.

(5) U slučaju pritužbe protiv kreditne institucije, institucije za elektronički novac ili institucije za platni promet iz druge države članice koja platne usluge u Republici Hrvatskoj pruža preko podružnice ili zastupnika postavljenog u Republici Hrvatskoj na temelju prava na poslovni nastan, Hrvatska narodna banka uputit će poziv iz stavka 4. ovoga članka podružnici ili zastupniku.

(6) Ako povodom pritužbe Hrvatska narodna banka utvrdi da postoji osnovana sumnja da je pružatelj platnih usluga postupio protivno nekoj od odredaba Uredbe (EZ) br. 924/2009, Uredbe (EU) br. 260/2012, Uredbe (EU) 2015/751 ili protivno članku 5. ovoga Zakona i da je time počinio prekršaj, pokrenut će protiv njega prekršajni postupak.

(7) Hrvatska narodna banka obavijestit će podnositelja pritužbe o svom nalazu i poduzetim mjerama.

(8) Ako je podnositelj pritužbe potrošač, Hrvatska narodna banka uputit će ga u obavijesti iz stavka 7. ovoga članka na mogućnost provođenja postupka alternativnog rješavanja potrošačkih sporova.

Alternativno rješavanje sporova

Članak 7.

(1) Korisnik platnih usluga koji je potrošač ima pravo u svim sporovima s pružateljem platnih usluga koji nastanu u primjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009, Uredbe (EU) br. 260/2012 i/ili ovoga Zakona pokrenuti postupak pred bilo kojim tijelom za alternativno rješavanje potrošačkih sporova koje je pružatelj platnih usluga naveo na svojim mrežnim stranicama ili u svojim poslovnicama.

(2) Pružatelj platnih usluga dužan je sudjelovati u postupku alternativnog rješavanja spora koji je potrošač pokrenuo pred tijelom iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Korisnik platnih usluga ima pravo u sporovima s pružateljem platnih usluga koji nastanu u primjeni Uredbe (EU) 2015/751 i/ili ovoga Zakona pokrenuti postupak mirenja pred Centrom za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori ili pred drugim neovisnim tijelom za mirenje.

(4) Odredbe ovoga članka ne utječu na pravo korisnika platnih usluga na pokretanje sudskog postupka.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji pružatelja platnih usluga

Članak 8.

(1) Za prekršaje iz stavka 2. ovoga članka odgovaraju sljedeći pružatelji platnih usluga:

1. kreditna institucija, institucija za elektronički novac, mala institucija za elektronički novac, institucija za platni promet i mala institucija za platni promet osnovane u Republici Hrvatskoj

2. podružnica u Republici Hrvatskoj kreditne institucije osnovane u drugoj državi članici ili trećoj državi

3. podružnica u Republici Hrvatskoj institucije za elektronički novac osnovane u drugoj državi članici ili trećoj državi

4. podružnica u Republici Hrvatskoj institucije za platni promet osnovane u drugoj državi članici

5. pravna osoba koja je kao zastupnik institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac osnovanih u drugoj državi članici postavljena u Republici Hrvatskoj na temelju prava na poslovni nastan

6. jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave kada ne djeluje u svojstvu javne vlasti

7. Hrvatska narodna banka kada ne djeluje u svojstvu monetarne vlasti ili druge javne vlasti.

(2) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pružatelj platnih usluga iz stavka 1. ovoga članka:

1. ako korisniku platnih usluga za prekogranično plaćanje u eurima ne zaračuna jednaku naknadu kao i za odgovarajuće nacionalno plaćanje u kunama (članak 3. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

2. ako platitelju, prije iniciranja platne transakcije podizanja gotovine na bankomatu ili plaćanja na prodajnom mjestu na temelju kartice, ne priopći informaciju o ukupnim naknadama za preračunavanje valuta iskazanima kao postotna marža u odnosu na posljednje dostupne referentne devizne tečajeve za euro koje je izdala Europska središnja banka ili ako informaciju o toj marži ne pruži na neutralan i razumljiv način ili je ne pruži bez naplate naknade (članak 3.a stavci 1. i 7. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

3. ako postotnu maržu u kojoj se iskazuje ukupna naknada za preračunavanje valuta ne objavi na neutralan, razumljiv i lako dostupan način na elektroničkoj platformi koja je široko dostupna, lako pristupačna i besplatna za platitelja (članak 3.a stavci 2. i 7. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

4. ako, nakon što zaprimi nalog za plaćanje za podizanje gotovine na bankomatu ili nalog za plaćanje na prodajnom mjestu na temelju kartice koji je izražen u bilo kojoj valuti Unije različitoj od valute računa platitelja, bez nepotrebnog odgađanja ne pošalje platitelju elektroničku poruku putem dogovorenoga široko dostupnoga i lako pristupačnoga kanala s informacijom o postotnoj marži u kojoj se iskazuje ukupna naknada za preračunavanje valuta (članak 3.a stavak 5. podstavak 1. i stavak 6. podstavak 1. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

5. ako jednom u mjesecu u kojemu od platitelja primi nalog za podizanje gotovine na bankomatu ili nalog za plaćanje na prodajnom mjestu na temelju bilo koje kartice koju mu je izdao i koja je povezana s istim računom, pri čemu je nalog izražen u bilo kojoj valuti Unije različitoj od valute računa platitelja, platitelju ne pošalje elektroničku poruku o postotnoj marži u kojoj se iskazuje ukupna naknada za preračunavanje valuta putem dogovorenoga široko dostupnoga i lako pristupačnoga kanala (članak 3.a stavak 5. podstavak 2. i stavak 6. podstavak 1. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

6. ako informaciju o postotnoj marži u kojoj se iskazuje ukupna naknada za preračunavanje valuta za podizanje gotovine na bankomatu i plaćanje na prodajnom mjestu na temelju kartice u valuti Unije različitoj od valute računa platitelja, koju je dužan dati bez odgađanja nakon primitka naloga ili koju je dužan dati jednom u mjesecu, ne pruži bez naplate naknade ili je ne pruži na neutralan i razumljiv način (članak 3.a stavci 5. i 7. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

7. ako korisniku platnih usluga nije ponudio, na neutralan i razumljiv način i bez naknade, mogućnost da isključi primanje elektroničkih poruka s informacijom o postotnoj marži u kojoj

se iskazuje ukupna naknada za preračunavanje valuta pri podizanju gotovine na bankomatu i plaćanju na prodajnom mjestu na temelju kartice u valuti Unije različitoj od valute računa platitelja, koje mu je dužan slati bez odgađanja nakon primitka naloga i jednom u mjesecu (članak 3.a stavak 6. podstavak 2. i stavak 7. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

8. ako, prije nego što platitelj inicira kreditni transfer izravno online koristeći se internetskim stranicama ili aplikacijom za mobilno bankarstvo pružatelja platnih usluga, ne obavijesti platitelja na jasan, neutralan i razumljiv način o procijenjenim naknadama za usluge preračunavanja valuta koje se primjenjuju na taj kreditni transfer (članak 3.b stavak 1. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

9. ako prije iniciranja kreditnog transfera platitelju ne priopći na jasan, neutralan i razumljiv način procijenjeni ukupan iznos kreditnog transfera u valuti računa platitelja, uključujući sve naknade za transakcije i sve naknade za preračunavanje valuta ili mu ne priopći procijenjeni iznos koji se šalje primatelju plaćanja u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja (članak 3.b stavak 2. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

10. ako korisnika platnih usluga ne obavijesti o njegovu IBAN-u i o svom BIC-u u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 924/2009 ili ako tu obavijest naplati

11. ako naplati korisniku platnih usluga dodatne naknade protivno članku 4. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 924/2009 kako je izmijenjen Uredbom (EU) br. 260/2012

12. ako njegova dostupnost za kreditne transfere koje zadaje platitelj iz bilo koje države članice ili za izravna terećenja koja zadaje primatelj plaćanja iz bilo koje države članice nije u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) br. 260/2012

13. ako se koristi platnim shemama koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) br. 260/2012

14. ako ne izvršava kreditne transfere u skladu s člankom 5. stavnima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 260/2012

15. ako ne izvršava izravna terećenja u skladu s člankom 5. stavnima 1., 3. i 6. Uredbe (EU) br. 260/2012

16. ako od korisnika platnih usluga traži da za izvršenje prekogranične platne transakcije u eurima navede BIC pružatelja platnih usluga u skladu s člankom 5. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 260/2012

17. ako od korisnika platnih usluga traži da za izvršenje nacionalne platne transakcije u eurima navede BIC pružatelja platnih usluga u skladu s člankom 5. stavkom 7. (EU) br. 260/2012

18. ako na prekogranične platne transakcije izravnog terećenja u eurima primijeni višestranu međubankovnu naknadu ili drugu ugovorenou naknadu s istom svrhom ili učinkom, uključujući onu ugovorenou sporazumom između dva pružatelja platnih usluga i onu naknadu koju je jednostrano odredio jedan pružatelj platnih usluga u skladu s člankom 8. stavnima 1. i 3. Uredbe (EU) br. 260/2012

19. ako na nacionalne platne transakcije izravnog terećenja u eurima primijeni višestranu međubankovnu naknadu, ili drugu ugovorenou naknadu s istom svrhom ili učinkom, uključujući onu ugovorenou sporazumom između dva pružatelja platnih usluga i onu naknadu koju je jednostrano odredio jedan pružatelj platnih usluga u skladu s člankom 8. stavcima 1. i 3. Uredbe (EU) br. 260/2012

20. ako na R-transakcije primjeni višestranu međubankovnu naknadu ili drugu ugovorenou naknadu s istom svrhom ili učinkom, uključujući onu ugovorenou sporazumom između dva pružatelja platnih usluga i onu naknadu koju je jednostrano odredio jedan pružatelj platnih usluga, a da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) br. 260/2012

21. ako prije izvršenja pojedine platne transakcije na koju se primjenjuje Uredba (EZ) br. 924/2009, Uredba (EU) br. 260/2012 i/ili Uredba (EU) 2015/751 korisniku platnih usluga ne da ili ne učini raspoloživim informacije o pravu korisnika platnih usluga na podnošenje prigovora te o načinu podnošenja tog prigovora u skladu s člankom 5. stavkom 2. ovoga Zakona, a da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona

22. ako ne dostavi korisniku platnih usluga konačni odgovor na prigovor u roku i na način propisan člankom 5. stavkom 4. ovoga Zakona, a da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona

23. ako, u slučaju postojanja razloga koji su izvan kontrole pružatelja platnih usluga, korisniku platnih usluga ne dostavi privremeni odgovor sa sadržajem i u roku propisanom člankom 5. stavkom 5. ovoga Zakona ili mu ne dostavi konačni odgovor u roku iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona

24. ako protivno članku 5. stavku 6. ovoga Zakona u konačnom odgovoru na prigovor ne uputi korisnika platnih usluga na mogućnost podnošenja pritužbe nadležnom tijelu ili ako korisnika platnih usluga koji je potrošač ne uputi na tijelo nadležno za alternativno rješavanje sporova iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona

25. ako na poziv Hrvatske narodne banke ne dostavi očitovanje i potrebne dokaze u roku određenom u pozivu u skladu s člankom 6. stavkom 4. ovoga Zakona

26. ako protivno članku 7. stavku 2. ovoga Zakona odbije sudjelovati u postupku alternativnog rješavanja spora pred tijelom o kojem je dao informaciju prema članku 7. stavku 1. ovoga Zakona

27. ako za transakciju debitnom karticom nudi ili zahtijeva međubankovnu naknadu za transakciju koja premašuje 0,2 % vrijednosti transakcije, čime postupa protivno članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/751

28. ako za transakciju kreditnom karticom nudi ili zahtijeva međubankovnu naknadu za transakciju koja premašuje 0,3 % vrijednosti transakcije, čime postupa protivno članku 4. Uredbe (EU) 2015/751

29. ako zaobilazi primjenu gornje granice međubankovne naknade iz članka 3. stavka 1. ili članka 4. Uredbe (EU) 2015/751, čime postupa protivno članku 5. Uredbe (EU) 2015/751

30. ako potrošaču na njegov zahtjev ne omogući dva ili više različitih platnih brendova na platnom instrumentu na temelju kartica, a pružatelj platnih usluga takvu uslugu nudi, ili ako prije potpisivanja ugovora potrošaču pravodobno ne pruži informacije o svim dostupnim platnim brendovima i njihovim karakteristikama, uključujući njihove funkcije, troškove i sigurnost, čime postupa protivno članku 8. stavku 2. Uredbe (EU) 2015/751

31. ako su načela usmjeravanja ili ekvivalentne mjere opisane člankom 8. stavkom 5. Uredbe (EU) 2015/751 koja pružatelj platnih usluga primjenjuje diskriminirajući ili ih primjenjuje na diskriminirajući način, čime postupa protivno članku 8. stavku 5. Uredbe (EU) 2015/751

32. ako umeće automatske mehanizme, softver ili uređaje na platni instrument ili na opremu kojom se koristi na prodajnom mjestu kojima se platitelju ili primatelju plaćanja ograničuje izbor platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, pri uporabi platnog instrumenta s povezanim platnim brendovima, čime postupa protivno članku 8. stavku 6. Uredbe (EU) 2015/751

33. ako kao prihvatitelj svojem primatelju plaćanja ne nudi ili ne naplaćuje pojedinačno navedene naknade koje se zaračunavaju trgovcima, čime postupa protivno članku 9. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/751

34. ako kao prihvatitelj ne uključi u svoj sporazum s primateljem plaćanja pojedinačne informacije o iznosu naknada, čime postupa protivno članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) 2015/751

35. ako primjenjuje pravilo koje primatelja plaćanja, koji prihvata platni instrument na temelju kartica koji je izdao jedan izdavatelj, obvezuje da prihvati i drugi platni instrument na temelju kartica koji je izdan u okviru iste kartične platne sheme, čime postupa protivno članku 10. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/751 u vezi s člankom 10. stavnima 2. i 3. Uredbe (EU) 2015/751

36. ako kao izdavatelj ne osigura elektroničku prepoznatljivost svojih platnih instrumenata ili, u slučaju novoizdanih platnih instrumenata na temelju kartica, njihovu vizualnu prepoznatljivost, čime postupa protivno članku 10. stavku 5. Uredbe (EU) 2015/751

37. ako sprječava primatelja plaćanja u usmjeravanju potrošača na uporabu bilo kojega platnog instrumenta kojemu primatelj plaćanja daje prednost ili zabranjuje primatelju plaćanja da platne instrumente na temelju kartica određene kartične platne sheme tretira na povoljniji ili nepovoljniji način nego prema drugima, čime postupa protivno članku 11. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/751

38. ako sprječava primatelja plaćanja da platitelja obavijesti o međubankovnim naknadama i naknadama koje se zaračunavaju trgovcima, čime postupa protivno članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2015/751

39. ako nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na temelju kartice ne da primatelju plaćanja informacije o toj transakciji u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2015/751.

(3) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 50.000,00 kuna i:

1. odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, odnosno odgovorni izvršni direktor ako pružatelj platnih usluga ima upravni odbor odnosno

kad pružatelj platnih usluga iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, s izuzetkom kreditne institucije, osim platnih usluga obavlja i drugu djelatnost, direktor odgovoran za platne usluge

2. odgovorna osoba pružatelja platnih usluga (podružnice) iz stavka 1. točaka od 2. do 4. ovoga članka i odgovorna osoba pružatelja platnih usluga (zastupnika) koji je pravna osoba iz stavka 1. točke 5. ovoga članka

3. odgovorna osoba pružatelja platnih usluga iz stavka 1. točaka 6. i 7. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 250.000,00 kuna i obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koja je kao zastupnik institucije za platni promet ili institucije za električni novac osnovanih u drugoj državi članici postavljena u Republici Hrvatskoj na temelju prava na poslovni nastan.

(5) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka počinjen pri pružanju platnih usluga od strane Republike Hrvatske kada ne djeluje u svojstvu javne vlasti odgovorna će se osoba kazniti novčanom kaznom iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Iznimno, ne postoji prekršaj iz stavka 2. ovoga članka ako je pružatelj platnih usluga iz stavka 1. ovoga članka, gdje je to Uredbom (EZ) br. 924/2009 kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2019/518, Uredbom (EU) br. 260/2012 i Uredbom (EU) 2015/751 dopušteno, s korisnikom platnih usluga ugovorio drukčije nego što je njima propisano.«.

Članak 9.

brisan

(NN, br. 16/2020.)

Članak 10.

brisan

(NN, br. 16/2020.)

Prekršaji upravitelja platnog sustava

Članak 11.

(1) Za prekršaj kaznit će se upravitelj platnog sustava za mala plaćanja koji posluje u eurima novčanom kaznom od 20.000,00 do 500.000,00 kuna:

1. ako ne osigura tehničku interoperabilnost platnog sustava kojim upravlja u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 260/2012

2. ako pravila poslovanja platnog sustava kojim upravlja ograničavaju interoperabilnost tog sustava protivno članku 4. stavku 2. Uredbe (EU) br. 260/2012.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u upravitelju platnog sustava za mala plaćanja novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Odgovornom osobom iz stavka 2. ovoga članka smatra se odgovorna osoba iz uprave upravitelja platnog sustava za mala plaćanja, odnosno ako upravitelj platnog sustava za mala plaćanja obavlja i drugu djelatnost, osoba odgovorna za upravljanje platnim sustavom za mala

plaćanja, odnosno ako je upravitelj platnog sustava za mala plaćanja podružnica pravne osobe iz druge države sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osoba odgovorna za poslovanje podružnice.

Prekršaji kartične platne sheme

Članak 12.

(1) Za prekršaj kaznit će se kartična platna shema novčanom kaznom od 20.000,00 do 500.000,00 kuna:

1. ako sudjeluje u zaobilaženju primjene gornje granice međubankovne naknade iz članka 3. stavka 1. ili članka 4. Uredbe (EU) 2015/751, čime postupa protivno članku 5. Uredbe (EU) 2015/751
2. ako teritorijalno ograničuje ili primjenjuje pravila s istim učinkom na izdavatelja ili prihvatitelja, čime postupa protivno članku 6. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/751
3. ako postupi protivno zabrani iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2015/751
4. ako postupi protivno odredbama o razdvajanju kartične platne sheme i izvršitelja obrade iz članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) 2015/751
5. ako na zahtjev nadležnog tijela iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona ne dostavi neovisno izvješće kojim se potvrđuje njezina usklađenost s člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) 2015/751, čime postupa protivno članku 7. stavku 2. Uredbe (EU) 2015/751
6. ako ne predviđa mogućnost iz članka 7. stavka 3. Uredbe (EU) 2015/751
7. ako u pravilima o obradi koja primjenjuje postupa protivno zabrani teritorijalne diskriminacije u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe (EU) 2015/751
8. ako donosi ili primjenjuje pravila poslovanja kojima se ograničuje interoperabilnost među izvršiteljima obrade, čime postupa protivno članku 7. stavku 5. Uredbe (EU) 2015/751
9. ako ne ispunjava zahtjeve kojima se osigurava da je kartična platna shema neovisna u smislu računovodstva, ustroja i postupaka donošenja odluka iz regulatornih tehničkih standarda donesenih u skladu s člankom 7. stavkom 6. Uredbe (EU) 2015/751
10. ako ometa ili sprječava izdavatelja u co-badgingu dvaju ili više različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na temelju kartica, čime postupa protivno članku 8. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/751
11. ako u sporazumu o davanju ovlasti ili u pravilima kartične platne sheme primjenjuje diskriminirajuće i objektivno neopravdane razlike u postupanju prema izdavateljima ili prihvatiteljima u vezi s co-badgingom platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na temelju kartica, čime postupa protivno članku 8. stavku 3. Uredbe (EU) 2015/751
12. ako izdavatelju ili prihvatitelju nameće obveze izvješćivanja, obveze plaćanja naknada ili slične obveze s istom svrhom ili učinkom za transakcije izvršene bilo kojim uređajem na kojem postoji njezin platni brend u vezi s transakcijama za koje se njezina shema ne koristi, čime postupa protivno članku 8. stavku 4. Uredbe (EU) 2015/751

13. ako su načela usmjeravanja ili ekvivalentne mjere koje kartična platna shema primjenjuje diskriminirajući ili ih se primjenjuje na diskriminirajući način, čime postupa protivno članku 8. stavku 5. Uredbe (EU) 2015/751

14. ako umeće automatske mehanizme, softver ili uređaje na platni instrument ili na opremu koja se koristi na prodajnom mjestu, kojima se platitelju ili primatelju plaćanja ograničuje izbor platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, pri uporabi platnog instrumenta s povezanim platnim brendovima, čime postupa protivno članku 8. stavku 6. Uredbe (EU) 2015/751

15. ako primjenjuje pravilo koje primatelja plaćanja, koji prihvata platni instrument na temelju kartica koji je izdao jedan izdavatelj, obvezuje da prihvati i drugi platni instrument na temelju kartica koji je izdan u okviru iste kartične platne sheme, čime postupa protivno članku 10. stavku 1. u vezi sa stavnima 2. i 3. toga članka Uredbe (EU) 2015/751

16. ako sprječava primatelja plaćanja u usmjeravanju potrošača na uporabu bilo kojega platnog instrumenta kojemu primatelj plaćanja daje prednost ili zabranjuje primatelju plaćanja da platne instrumente na temelju kartica odredene kartične platne sheme tretira na povoljniji ili nepovoljniji način nego prema drugima, čime postupa protivno članku 11. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/751

17. ako sprječava primatelja plaćanja da platitelja obavijesti o međubankovnim naknadama i naknadama koje se zaračunavaju trgovcima, čime postupa protivno članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2015/751.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba kartične platne sheme novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 50.000,00 kuna.

Prekršaji izvršitelja obrade

Članak 13.

(1) Za prekršaj kaznit će se izvršitelj obrade novčanom kaznom od 5000,00 do 100.000,00 kuna:

1. ako sudjeluje u zaobilaženju primjene gornje granice međubankovne naknade iz članka 3. stavka 1. ili članka 4. Uredbe (EU) 2015/751, čime postupa protivno članku 5. Uredbe (EU) 2015/751

2. ako postupi protivno odredbama o razdvajanju kartične platne sheme i izvršitelja obrade iz članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) 2015/751

3. ako ne osigura tehničku interoperabilnost svojeg sustava s drugim sustavima izvršitelja obrade, čime postupa protivno članku 7. stavku 5. Uredbe (EU) 2015/751

4. ako ne ispunjava zahtjeve kojima se osigurava da je izvršitelj obrade neovisan u smislu računovodstva, ustroja i postupaka donošenja odluka iz regulatornih tehničkih standarda donesenih na temelju članka 7. stavka 6. Uredbe (EU) 2015/751

5. ako umeće automatske mehanizme, softver ili uređaje na platni instrument ili na opremu koja se koristi na prodajnom mjestu, kojima se platitelju ili primatelju plaćanja ograničuje izbor platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, pri uporabi platnog instrumenta s povezanim platnim brendovima, čime postupa protivno članku 8. stavku 6. Uredbe (EU) 2015/751.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba izvršitelja obrade novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 50.000,00 kuna.

Prekršaji drugih osoba

Članak 14.

(1) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna:

1. ako pri pružanju usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu ne priopći platitelju informaciju o ukupnim naknadama za preračunavanje valuta izraženima kao postotna marža u odnosu na posljednje dostupne referentne devizne tečajeve za euro koje je izdala Europska središnja banka prije iniciranja platne transakcije podizanja gotovine na bankomatu ili plaćanja na prodajnom mjestu na temelju kartice ili informaciju o toj postotnoj marži jasno ne prikaze na bankomatu odnosno prodajnom mjestu (članak 3.a stavci 1. i 4. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

2. ako pri pružanju usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, prije iniciranja platne transakcije podizanja gotovine na bankomatu ili plaćanja na prodajnom mjestu na temelju kartice, ne priopći platitelju informacije o iznosu koji bi trebalo platiti primatelju plaćanja u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja i o iznosu koji bi platitelj trebao platiti u valuti računa platitelja (članak 3.a stavak 3. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

3. ako pri pružanju usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, nakon iniciranja platne transakcije podizanja gotovine na bankomatu ili plaćanja na prodajnom mjestu na temelju kartice, ne stavi platitelju na raspolaganje na trajnom mediju informacije o postotnoj marži u kojoj se iskazuje ukupna naknada za preračunavanje valuta, o iznosu koji bi trebalo platiti primatelju plaćanja u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja i o iznosu koji bi platitelj trebao platiti u valuti računa platitelja (članak 3.a stavci 1., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

4. ako pri pružanju usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, prije iniciranja platne transakcije podizanja gotovine na bankomatu ili plaćanja na prodajnom mjestu na temelju kartice, ne obavijesti platitelja o mogućnosti plaćanja u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja, a da valute naknadno preračuna pružatelj platnih usluga platitelja (članak 3.a stavak 4. Uredbe (EZ) br. 924/2009)

5. ako pri pružanju usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu platitelju ne pruži informacije iz članka 3.a stavaka 1., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 924/2009 bez naknade ili mu ih ne pruži na neutralan i razumljiv način (članak 3.a stavak 7. Uredbe (EZ) br. 924/2009).

6. ako kao korisnik platnih usluga koji nije potrošač postupi protivno članku 9. Uredbe (EU) br. 260/2012

7. ako sudjeluje u zaobilaženju primjene gornje granice međubankovne naknade iz članka 3. stavka 1. ili članka 4. Uredbe (EU) 2015/751, čime postupa protivno članku 5. Uredbe (EU) 2015/751

8. ako kao pružatelj tehničkih usluga umeće automatske mehanizme, softver ili uređaje na platni instrument ili na opremu koja se koristi na prodajnom mjestu, kojima se platitelju ili primatelju plaćanja ograničuje izbor platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, pri uporabi platnog instrumenta s povezanim brendovima, čime postupa protivno članku 8. stavku 6. Uredbe (EU) 2015/751

9. ako kao primatelj plaćanja sprječava platitelja da za kategorije platnih kartica ili povezanih platnih instrumenata koje prihvata zaobiđe automatski prioritetni odabir koji je primatelj plaćanja izvršio na svojoj opremi, čime postupa protivno članku 8. stavku 6. Uredbe (EU) 2015/751

10. ako kao primatelj plaćanja ne obavijesti potrošača na jasan i nedvosmislen način o platnim karticama ili drugim platnim instrumentima kartične platne sheme koje ne prihvata istodobno kada obavješćuje potrošača o prihvaćanju drugih platnih kartica i platnih instrumenata te kartične platne sheme, čime postupa protivno članku 10. stavku 4. Uredbe (EU) 2015/751.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 50.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 250.000,00 kuna i obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka

Članak 15.

Za prekršaje propisane ovim Zakonom prekršajni postupak u prvom stupnju vodi Financijski inspektorat Republike Hrvatske.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obavješćivanje Europske komisije

Članak 16.

Tijela određena člankom 4. stavnima 1. i 4., člankom 6. i člankom 7. ovoga Zakona obavijestit će Europsku komisiju o svojim nadležnostima prema ovom Zakonu.

Rokovi za donošenje provedbenih propisa

Članak 17.

(1) Odluku iz članka 7. stavka 3. točke 1. ovoga Zakona Hrvatska gospodarska komora donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odluku iz članka 7. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona Hrvatska gospodarska komora donijet će do 9. lipnja 2017.

(3) Do donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka ostaje na snazi Odluka o troškovima mirenja pred Centrom za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, u sporovima u vezi s primjenom Zakona o provedbi uredbi Europske unije iz područja platnog prometa (»Narodne novine«, br. 84/13.), u dijelu u kojem nije u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(4) Financijski inspektorat Republike Hrvatske i Hrvatska narodna banka objavit će na svojim mrežnim stanicama obavijest o danu primjene regulatornih tehničkih standarda iz članka 7. stavka 6. Uredbe (EU) br. 2015/751.

Prestanak važenja propisa

Članak 18.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o provedbi uredbi Europske unije iz područja platnog prometa (»Narodne novine«, br. 54/13.).

Stupanje na snagu

Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim:

- članka 8. stavka 1. točaka od 19. do 25., članka 12. stavka 1. točaka od 4. do 8. i od 10. do 15., članka 13. stavka 1. točaka 2., 3. i 5. te članka 14. stavka 1. točaka od 3. do 5. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 9. lipnja 2016.
- članka 8. stavka 1. točke 13. ovoga Zakona, koji stupa na snagu 1. rujna 2016.
- članka 8. stavka 1. točaka od 4. do 9. i članka 11. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 31. listopada 2016.
- članka 7. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, koji stupa na snagu 1. siječnja 2017.
- članka 8. stavka 1. točke 11. ovoga Zakona, koji stupa na snagu 1. veljače 2017. i
- članka 12. stavka 1. točke 9. i članka 13. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu danom primjene regulatornih tehničkih standarda iz članka 7. stavka 6. Uredbe (EU) br. 2015/751.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROVEDBI UREDBI
EUROPSKE UNIJE IZ PODRUČJA PLATNOG PROMETA**

(Narodne novine, br. 16/2020)

ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 8. stavka 2. točaka 2., 3., 8. i 9. koji je izmijenjen člankom 7. ovoga Zakona i članka 14. stavka 1. točaka 1. do 5. koji je izmijenjen člankom 10. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 19. travnja 2020. te članka 8. stavka 2. točaka 4. do 7. koji je izmijenjen člankom 7. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu 19. travnja 2021.
